

[Udenrigsministeren.]

af de fattigste lande i Afrika, heriblandt Kenya, Lesotho, Malawi, Niger, Tanzania, Tchad, Uganda, Øvre Volta, Sudan og Benin. Næsten 2/3 af de fattigste afrikanske lande, dvs. de lande, som i 1975 lå på under 200 dollars i indkomst pr. indbygger, har modtaget eller fremsat anmodninger om danske statslån – anmodninger, der er under behandling.

Med hensyn til den tosidede danske projektbistand – altså den direkte bistand fra Danmark til de pågældende lande – så er den af administrative grunde, fordi vi ikke har kunnet få udbygget vores administration hidtil, koncentreret om relativt få lande i Afrika og Asien. Ca. halvdelen af den totale ramme går til afrikanske lande, og heraf får igen Kenya og Tanzania halvdelen, altså en fjerdedel af den totale tosidede ramme. Disse to lande hører begge til gruppen af de fattigste udviklingslande.

Vedrørende de tørkeramte afrikanske landes særlige problemer vil jeg gerne fremhæve, at Danmark siden 1973 har ydet 17 mill. kr. til disse lande, fortrinsvis i form af fødevarerhjælp. De lande, det først og fremmest drejer sig om, er de såkaldte Sahel-lande. De tørkeramte lande modtager endvidere dansk bistand indirekte, nemlig gennem vore bidrag til verdensfødevarerprogrammet og EF. Alene i 1974 androg Danmarks andel af verdensfødevarerprogrammets og EFs bistand til Sahel-landene ca. 18 mill. kr.

En ikke ubetydelig del af den samlede danske udviklingsindsats når frem til Afrika gennem Danmarks deltagelse i det internationale flersidede samarbejde. Der sigtes her ikke mindst til FNs udviklingsprogram, UNDP, hvortil Danmark fortsat er blandt hovedbidragsyderne. Hertil kommer hjælpen gennem Verdensbankgruppen og Den afrikanske Udviklingsfond.

Regeringens ønske om at yde udviklingsbistand til Angola og Moçambique, som der er nærmere redegjort for i den femårsplan for Danmarks udviklingsbistand, der blev fremlagt her i tinget den 31. marts i år, må ses på baggrund af den vanskelige situation, disse lande i dag står i. Der er her tale om en nødsituation, der for Moçambiques vedkommende i høj grad skyldes, at landet efter henstilling fra FN og i overensstemmelse med verdensopinionen har lukket sin grænse til Zimbabwe. Andre vestlige lande, herunder USA som nævnt af dr. Kissin-

ger i hans Lusakatale, har ydet en sådan bistand. Regeringens ønske om at yde udviklingsbistand til Angola og Moçambique må i øvrigt ses som en opfølgning af den erklæring, jeg nævnte for lidt siden, fra EF-udenrigsministrene i februar, hvor der bl. a. gives udtryk for beredvillighed til at udvikle samarbejdsforbindelser, i det omfang dette er ønsket af de afrikanske stater.

Sammen med de øvrige EF-lande har Danmark indgået den allerede nævnte Lomékonvention mellem EF og 46 udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet. Konventionen omfatter fagligt og finansielt samarbejde, handelssamarbejde, industrielt samarbejde og en ordning for stabilisering af de pågældende udviklingslandes indtægter fra salg af råvarer til EF-lande. Konventionen må siges at have fået en god start. Der er gensidig tilfredshed med de handelsmæssige bestemmelser, og udviklingslandene har på det sidste fælles ministermøde særlig udtrykt tilfredshed med den måde, hvorpå ordningen vedrørende stabilisering af råvareindtægterne allerede har virket.

Det vil vel være naturligt, at jeg benytter den lejlighed, der er givet mig her i dag, til også at give nogle oplysninger om mit nylige besøg i Sudan og Angola.

Under mit forrige Afrikabesøg i 1972 havde jeg lejlighed til at besøge nogle af vore traditionelle samarbejdslande, Tanzania, Kenya og Zambia. I den nuværende situation fandt jeg det vigtigt at prøve at danne mig et indtryk af indstillingen i Sudan og Angola – to lande, som hver især er af særlig interesse på grund af deres forskellige orientering i forhold til omverdenen og også på anden måde. Sudan er navnlig af interesse på grund af sin nøglestilling mellem den afrikanske og den arabiske verden, Angola, fordi der endnu ikke mellem dette nye land og Vesten er kommet en dialog i gang – en dialog, som vi kun kan være interesseret i.

Mine besøg viste klart, at der i begge lande var et stærkt ønske om en fredelig løsning af problemerne i det sydlige Afrika. Hvis en forhandlingsløsning blev umuliggjort, måtte den væbnede kamp fortsætte. Det gjaldt såvel Zimbabwe som Namibia. I Sudan fandt jeg det bemærkelsesværdigt, at man dér lagde meget stærk vægt på samarbejdet med EF-landene, ikke mindst inden for Lomékonventionen. Fra sudanesiske side fandt man det meget værdifuldt, at Danmark tog kontakt med regeringen